

Euroopan oikeusasiamies - Julkinen kuuleminen - Lainsäädäntötyön avoimuus neuvoston valmisteluelimissä

Julkinen kuuleminen - 10/03/2017

Taustaa

Euroopan unionin kansalaisilla on oikeus osallistua demokratian toteuttamiseen unionissa, ja päätökset on tehtävä mahdollisimman avoimesti.

Euroopan oikeusasiamies käynnisti 10. maaliskuuta 2017 strategisen tutkimuksen, joka kohdistui lainsäädäntökeskustelujen avoimuuteen EU:n neuvoston – joka on EU:n toinen lainsäädäntöelin – valmisteluelimissä.

Tutkimuksessa ei käsitellä sitä, miten neuvosto järjestää valmistelevat keskustelut, joiden perusteella se hyväksyy EU:n lainsäädäntöä koskevat viralliset kantansa. Siinä ei myöskään käsitellä mitään tiettyä lainsäädäntöehdotusta. Tutkimus koskee sitä, miten neuvoston pääsihteeristö tukee hallinnollisesti lainsäädäntöä koskevaa päätöksentekoprosessia, kun se tallentaa valmisteluelimissä jäsenvaltioiden välillä käytävien keskustelujen tulokset ja kirjaa, hallinnoi ja julkaisee asiaan liittyviä asiakirjoja.

Ennen kuin neuvosto hyväksyy virallisen kantansa toisen lainsäädäntövallan käyttäjän – Euroopan parlamentin – kanssa käytäviä neuvotteluja varten, säädösluonnoksesta käydään valmistelevia keskusteluja pysyvien edustajien (Coreper II) ja pysyvien edustajien sijaisten (Coreper I) tasolla ja yli 150:ssä virkamiesten komiteassa ja työryhmässä [1]. Joissakin tapauksissa sopimus saadaan aikaan valmistelevan elimen tasolla, ja ministerit hyväksyvät kyseisen kannan keskusteluita neuvostossa. Kun säädös on hyväksytty lopullisesti, neuvosto antaa julkisesti saataville suurimman osan lainsäädäntöaineistosta, muun muassa valmistelevissa elimissä laaditut asiakirjat.

Oikeusasiamiehen tutkimus kattaa neljä alaa:

- lainsäädäntöasiakirjojen saatavuus neuvoston asiakirjarekisterissä
- neuvoston rekisterin kattavuus
- laatimis- ja julkistamiskäytäntöjen yhdenmukaisuus valmisteluelinten välillä
- jäsenvaltioiden kantojen avoimuus.

Kehotus esittää huomautuksia

Tutkimuksen ensimmäisessä vaiheessa oikeusasiamies kysyi neuvostolta 14 kysymystä, joihin neuvosto vastasi 26. heinäkuuta 2017 [2]. Neuvosto luetteli erilaisia parannuksia, jotka edistävät kansalaisten mahdollisuuksia seurata sen päätöksentekoprosessia. Niitä olivat muun muassa i) neuvoston asiakirjojen uusi tallennusjärjestelmä, ii) hanke yhteisen laadintafoorumin kehittämiseksi Euroopan parlamentin ja komission kanssa, iii) tekniset

työkalut, joilla helpotetaan LIMITE-jakelumerkinnällä (eli vain virkakäyttöön) merkittyjen asiakirjojen julkistamista, ja iv) erilaiset aloitteet, joilla edistetään yleisön pääsyä saada tutustua asiakirjoihin.

Oikeusasiamies on nyt kirjoittanut neuvostolle tutkimuksen järjestämiseksi lainsäädäntöaineistosta, jonka käsittely on päättynyt vuonna 2016. Samalla oikeusasiamies pyytää kansalaisia esittämään näkemyksiään strategisessa tutkimuksessa käsiteltävistä kysymyksistä. Oikeusasiamies pyytää sinulta näkemyksiä seuraavista asioista:

I. Tiedon ja asiakirjojen saatavuus

1. Kun Euroopan komissio tekee säädösehdotuksen, sitä käsitellään yhdessä tai useammassa neuvoston työryhmässä. Mitä hyödyllistä tietoa voitaisiin antaa tässä vaiheessa, jotta yleisö voisi nähdä ja ymmärtää, miten keskustelu etenee?

2. Neuvosto kuvailee oikeusasiamiehelle antamassaan vastauksessa toimenpiteitä, joita se parhaillaan toteuttaa, jotta asiakirjojen löytäminen sen verkkosivustolta helpottuisi. Toimenpiteitä ovat muun muassa hakulomakkeen parantaminen, asiakirjojen antaminen saataville kokouskalenterin kautta ja paremmasta lainsäädännöstä tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa tarkoitetun yhteisen lainsäädäntöasioiden tietokannan kehittäminen [3].

Mitä muuta neuvosto voisi tehdä, jotta lainsäädäntöasiakirjojen löytäminen olisi helpompaa?

II. Keskustelujen avoimuus

3. Kuvaile hankaluuksia, joita sinulla on ollut neuvoston valmisteluelinten keskusteluihin liittyvien tietojen tai asiakirjojen saamisessa, ja anna parannusehdotuksia.

4. Neuvoston valmisteluelimissä voidaan laatia ja jakaa erityyppisiä asiakirjoja (kuten käsittelyn tulokset, puheenjohtajavaltion kompromissit ja tilannekatsaukset). Ovatko jotkin asiakirjat mielestäsi muita hyödyllisempiä, kun käynnissä olevista keskusteluista tiedotetaan yleisölle? Tarkenna.

5. Tutustutko koskaan lainsäädäntöaineistoon, jotka neuvosto julkaisee säädöksen antamisen jälkeen?

6. Katsotko, että työryhmissä ja Coreperissä käytäviin keskusteluihin olisi sovellettavat erilaisia avoimuusvaatimuksia? Perustele vastauksesi lyhyesti.

7. Keskustelujen ollessa meneillään LIMITE-jakelumerkinnällä merkityjä asiakirjoja ei julkisteta yleisölle ilman etukäteen annettua lupaa. Mitä lisätoimenpiteitä voitaisiin mielestäsi toteuttaa, jotta lainsäädäntöasiakirjojen LIMITE-merkinnän käyttöä voitaisiin säännellä ja yhdenmukaistaa aiempaa paremmin?

8. Kun otetaan huomioon, että valtuuskuntien kannat voivat muuttua neuvottelujen aikana ja että neuvoston on suojattava päätöksentekoprosessinsa tehokkuus, miten laajasti kansallisten valtuuskuntien neuvoston työryhmissä / Coreperissä esittämät kannat olisi mielestäsi tallennettava? Miten tärkeää sinulle olisi saada selville kansallisen valtuuskunnan kanta?

III. Muuta

9. Esitä näkemyksesi mistä tahansa muista aloista tai toimenpiteistä, jotka ovat mielestäsi tärkeitä lainsäädäntökeskustelujen avoimuuden edistämiseksi neuvoston valmisteluelimissä. Esitä näkemyksesi mahdollisimman täsmällisesti.

Osallistumisohjeet

Kannanottojen esittämisen määräaika on **31. joulukuuta 2017** .

Kannanotot voi esittää sähköpostitse käyttämällä seuraavaa yhteydenottolomaketta:

http://www.ombudsman.europa.eu/email?to=contactform_email_EO-CouncilConsultation

tai

lähettämällä ne postitse osoitteeseen European Ombudsman, 1 avenue du Président Robert Schuman, CS 30403, F - 67001 Strasbourg Cedex, France

Merkitse mielipiteesi alkuun selvästi viite ”neuvostoa koskeva kuuleminen – 01/2/2017”.

Kannanoton voi esittää millä tahansa EU:n 24 virallisesta kielestä. Jos mahdollista, kannanoton tulisi olla enintään **kymmenen sivua** pitkä, mukaan lukien mahdolliset liitteet.

Oikeusasiamies välittää kaikki saapuneet kannanotot neuvostolle. Oikeusasiamies aikoo julkaista kannanotot myös verkkosivuillaan. Luonnollisten henkilöiden, jotka eivät halua nimeään julkaistavan henkilötietojen suojasta annetun asetuksen (EY) N:o 45/2001 [4] mukaisesti, on ilmoitettava asiasta oikeusasiamiehelle.

Lisätietoa saa oikeusasiamiehen strategisista tutkimuksista vastaavalta toimihenkilöltä Alice Bossièreltä (puh. +32 228 33 401).

[1] Yksityiskohtainen luettelo neuvoston valmisteluelimistä on saatavana kaikilla 24 virallisella kielellä neuvoston asiaa koskevalta verkkosivustolta osoitteessa <http://www.consilium.europa.eu/fi/council-eu/preparatory-bodies/>

[2] Katso jäljempänä oikeusasiamiehen kirje ja neuvoston vastaus.

[3] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.123.01.0001.01.FIN

[4] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1). Ks. myös <http://www.ombudsman.europa.eu/fi/resources/dataprotection/home.faces>.